

“ENTÉRATE, A CIENCIA TAMÉN É CULTURA” UN EDUBLOG PARTICIPATIVO COMO ESTRATEXIA DO ENSINO-APRENDIZAXE DAS CIENCIAS

ESCUDERO CID, María

Universidad de Huelva

DAPÍA CONDE, María D.

Facultade de Ciencias da Educación

ESCUDERO CID, Ricardo

Universidade Autónoma de Madrid

CID MANZANO, Carmen

IES Otero Pedrayo de Ourense

INTRODUCCIÓN

No curso escolar 2008/09 empezouse a impartir en 1º de Bacharelato a materia *Ciencias para o Mundo Contemporáneo* (CMC). En Galicia, a orde responsable do currículo desta nova materia (Decreto, 126/2008) establece nos seus alicerces o desenvolvemento de capacidades acordos cos que defenden unha educación científica para a acción social baseándose na idea de alfabetización científica e respondendo á orientación CTSA (ciencia, tecnoloxía, sociedade e ambiente). Afortunadamente, son xa moitas as iniciativas que se están a dar para concretar os diferentes elementos curriculares desta materia (FECYT-ISFP, 2008; Escudero *et al*, 2008; Solbes, 2009; Facultade de Ciencias-Universidade de Navarra, 2011). Sen embargo, a amplitude dos contidos e a incapacidade de traballalos no tempo establecido (dúas horas semanais) están dificultando a súa aplicación real nas aulas. Faise, daquela, necesaria a incorporación de metodoloxías dinámicas e colaborativas que rachen as barreiras espazo-temporais e favorezan a autoaprendizaxe.

Moitos son os autores que salientan a necesidade de incorporar ao ensino as novas tecnoloxías, sobre todo algunhas ferramentas nadas ao abeiro de internet, tal é o caso dos *blogs* (González *et al*, 2011; Durán, 2011). O docente ha de deixar de ser un mero instrutor para converterse nun mediador fomentando nos estudantes a capacidade de xestionar de maneira autónoma a súa propia aprendizaxe (González *et al*, 2011).

DESCRIBIÓN DA EXPERIENCIA

No marco dunha investigación-acción presentamos a actual comunicación onde se analiza o uso dun *edublog* como ferramenta de traballo na materia de *Ciencias para o Mundo Contemporáneo* (CMC) de 1º de bacharelato do IES Otero Pedrayo de Ourense nos tres últimos cursos, amosando os resultados da avaliación a partir das estatísticas aportadas por *Blogger* e un cuestionario entregado aos estudantes xunto coas impresións da profesora.

Entérate, a ciencia tamén é cultura é un *edublog* participativo, preferentemente de alumnos, que recibe tamén a colaboración esporádica doutros docentes e científicos ademais do alumnado do Máster de secundaria. O *blog* inclúe tamén tarefas realizadas polo alumnado e elementos multimedia que pretenden ampliar os contidos académicos e completar as explicacións da docente.

Os seus obxectivos son:

- Informar sobre as principais novidades científicas.
- Relacionar os contidos de aula coa realidade da ciencia.
- Recoller todos os eventos sobre ciencia que teñan lugar no centro.
- Ampliar os contidos académicos e completar as explicacións da profesora.
- Facer máis atractivo o estudo da ciencia aumentando deste xeito a motivación dos estudantes.
- Acadar un maior protagonismo e responsabilidade do alumnado no proceso de aprendizaxe.
- Axudar aos estudantes a decatarse das conexións existentes entre a ciencia e o entorno social e ambiental.

Despois de tres cursos, o *edublog* segue a funcionar cunha media de usuarios de 65 estudantes por curso (20 editores de post e 45 lectores) e 1 profesora. O nº de vistas a 10 de outubro de 2013 é de 52 556.

CONCLUÍNDO

A alfabetización científica é un dos retos das CMC mais os atrancos que atopa a docente que imparte esta materia formulan o interese e a necesidade da utilización de actividades que dinamicen o seu desenvolvemento. A experiencia presentada propón a incorporación e uso dos *blogs*, transmitindo ao alumnado os avances científico-tecnolóxicos de forma amena, desenvolvendo o espírito crítico e reflexivo, contribuíndo á participación activa do alumnado no proceso de ensino-aprendizaxe (*Caamaño e Pontanilla, 2011*).

Temos sinalado que a súa utilización é moi satisfactoria para os estudantes, tanto na actualización do coñecemento (relacionado coa ciencia), como no desenvolvemento da materia (facilitando a súa aprendizaxe) e, en menor medida, na comunicación interpersoal.

A conveniencia da utilización dos *blog* pode significar un gran paso á hora de superar algúns atrancos que arrastra o ensino en xeral e as ciencias en particular: falta de motivación por parte do alumnado, ensino pasivo e centrado na aprendizaxe de coñecementos teóricos descontextualizados e, divorcio entre ciencia, tecnoloxía, sociedade e medio ambiente

BIBLIOGRAFÍA

- Decreto 126/2008, do 19 de xuño, no que se establece a ordenación e o currículo do bacharelato en Galicia (DOG de 23 de xuño de 2008).
- Durán, J.F. La contribución del Edublog como estrategia didáctica. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 2011, V.9, n 1, pp 331-356.
- Escudero, M; Cid, C. y Escudero, R. La controversia de los agrocombustibles, una propuesta didáctica para las ciencias para el mundo contemporáneo. *Rev. Eureka Enseñ. Divul. Cien.* 2008, V.6, n.1, pp 131-139.
- Facultade de Ciencias-Universidade de Navarra [en línea] *Ciencias para el mundo contemporáneo. Recursos para profesores*, 2011
<http://www.unav.es/acienciacierta/cmc/>
- FECYT-ISFP [en línea] *Ciencias para el Mundo Contemporáneo. Aproximaciones didácticas.* (2008)
<<http://www.fecyt.es/fecyt/seleccionarMenu3.do?strRutaNivel3=;SalaPrensa;publicaciones;guiasymanuales&strRutaNivel2=;SalaPrensa;publicaciones&strRutaNivel1=;SalaPrensa&tc=publicaciones>>
- González Sánchez, R. García Muiña, F.E y Gonzalo Hevia, N. La creación de una comunidad virtual de aprendizaje a través de los edublogs, [en línea] *Relada*, 2011, n.5, pp.1-13. www.uem.es/myfiles/pageposts/jiu/jiu2010/pdf/9c.pdf
- Solbes, J. (2009). Simposio CTSA en el siglo XXI. [en línea] *Enseñanza de las Ciencias*, 2009. pp. 1433-1434. <http://ensciencias.uab.es/congreso09/numeroextra/art-1433-1434.pdf>